Korte mededelingen

Korte mededelingen Korte mededelingen Korte mededelingen Korte mededelingen Korte mededelingen Korte mededelingen Korte mededelingen Korte mededelingen

Een ongewone waardplant van *Lyonetia clerkella* (Lepidoptera: Lyonetiidae)

De 'kersenmineermot', *Lyonetia clerkella* (Linnaeus), is een opmerkelijk polyfage mineerder, die op allerlei Rosaceae wordt aangetroffen, zoals soorten van de geslachten *Prunus* (zelfs, zij het zelden, op *P. serotina* Ehrh., de amerikaanse vogelkers, en op de nog giftiger laurierkers, *P. laurocerasus* L.), *Malus*, *Sorbus*, *Mespilus*, *Cotoneaster*, *Amelanchier* en *Crataegus*. Daarnaast is de soort heel gewoon op berk (*Betula*). Emmet (1985) meldt nog dat hij in Engeland zeer zelden optreedt bij wilg (*Salix*), en Huber (1969) vermeldt, zonder nadere bijzonderheden te geven, nog hop (*Humulus lupulus* L.) in een lijst waardplanten van bladmineerders uit Zuid-Duitsland.

Op 12 juli 2000 zocht ik in de Amsterdamse Waterleidingduinen bij Vogelenzang op wegedoorn (*Rhamnus cathartica* L.) naar de mijnen van *Stigmella catharticella* (Stainton). Zonder succes, waarschijnlijk was het nog te vroeg in het jaar. Maar wel vond ik zo doende hierop mijnen van *L. clerkella*. De determinatie kon zeker worden gesteld doordat de rupsen nog in de mijn zaten. Hun slanke vorm, met diepe insnijdingen tussen de segmenten, is onmiskenbaar. Ook het feit dat de larve ruggelings in de mijn ligt, waardoor de poten als pikzwarte driehoekjes afsteken tegen het overigens kleurloze dier, is een *clerkella*-kenmerk. De mijngangen oversneden zichzelf enige malen, en het bladweefsel was daardoor plaatselijk afgestorven, wat bij deze mineerder een veel voorkomend verschijnsel is.

Deze waarneming staat niet geheel op zichzelf: eind september 1999 vond ik op het landgoed Nijenburg bij Heiloo eveneens mijnen van *L.clerkella* op wegedoorn. Die mijnen waren echter leeg en ietwat verweerd, waardoor ik toen nog wat aarzelde over de determinatie.

Literatuur

EMMET, A. M., 1985. Lyonetiidae. In: *The moths and butterflies of Great Britain and Ireland* (J. Heath & A. M. Emmet, eds) 2: 212-239.

HUBER, J. A., 1969. Blattminen Schwabens. – *Bericht der Naturforschenden Gesellschaft Augsburg* 23: 3-136.

Willem N. Ellis, stichting Tinea, Zoölogisch Museum, sectie Entomologie, Plantage Middenlaan 64, 1018 DH Amsterdam.

Helophorus longitarsis herontdekt in Nederland (Coleoptera: Helophoridae)

Enige jaren geleden kreeg de eerste auteur waterkevers uit het geslacht *Helophorus* onder ogen die door A. L. van Berge Henegouwen waren verzameld bij Eijsden op 7 mei 1989. Hiertussen bevonden zich twee mannetjes en drie vrouwtjes van *Helophorus longitarsis* Wollaston. De vindplaats betrof een met water gevulde doline aan de rand van een weiland in het gebied Zeven Heuvelen ten oosten van Mariadorp (Limburg; AC 179-309). De doline (een kuil, ontstaan door uitgespoelde ondergrondse mergellagen) had een doorsnede van circa zes meter en een diepte van circa twee meter. De bodem bestond uit löss en was begroeid met gras. De kevers werden langs de oever verzameld. Toen de eerste auteur de vindplaats op 12 april 1992 bezocht stond de kuil droog en konden er geen kevers verzameld worden. Helaas is de vindplaats recentelijk verloren gegaan: op 12 mei 1999 bleek het terrein veranderd in een akker en van de doline was niets meer terug te vinden.

Een tweede vondst van *H. longitarsis* werd gedaan door de tweede auteur op 28 december 1999 bij Obbicht (Limburg; AC 182.2-337.4). Het betreft een vrouwtje dat bij hoog water verzameld werd uit het aanspoelsel langs de Maasdijk.